

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι
e-class: **PSYCH440**

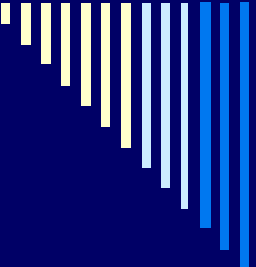
Ακαδ. Έτος 2024-2025

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΑΡΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

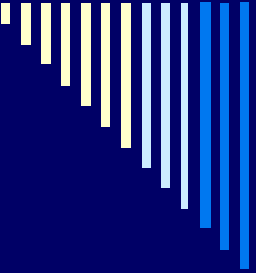

5 ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

- **Κοινωνική θέση:** αφορά στο πού τοποθετείται το άτομο στον κοινωνικό χώρο (π.χ. θέση εκπαιδευτικού της Α' τάξης δημοτικού, θέση πατέρα μίας πολυμελούς οικογένειας, θέση κηδεμόνα συγγενικού ανήλικου ατόμου κλπ.).
 - **Κοινωνικός ρόλος:** αφορά στις προσδοκώμενες συμπεριφορές του ατόμου από τα μέλη μιας συγκεκριμένης κοινωνίας (προσδοκώμενες συμπεριφορές στη συγκεκριμένη κοινωνία από έναν εκπαιδευτικό Α' τάξης, ένα πατέρα πολυμελούς οικογένειας, ένα κηδεμόνα ανηλικού ατόμου).
-

-
- **Κοινωνικά πρότυπα:** πρόκειται για υποδείγματα ατόμων που ακολουθούν καθοδηγητικές αρχές της συμπεριφοράς, τις οποίες συμμερίζονται όλα τα μέλη μιας κοινωνίας ή η πλειοψηφία τους.

Τα κοινωνικά πρότυπα επηρεάζουν και σε κάποιο βαθμό «ελέγχουν» τις κοινωνικές συμπεριφορές.

-
- **Κοινωνικός έλεγχος:** είναι η επιβολή των κοινωνικών προτύπων και των νόμων-γραπτών και άγραφων, με άμεσους ή έμμεσους τρόπους και μεθόδους.
 - **Κοινωνική δομή:** αφορά στην ιεραρχική οργάνωση μιας κοινωνίας και στις μεθόδους κοινωνικού ελέγχου που υιοθετεί και εφαρμόζει.
-

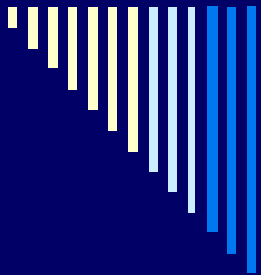
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ & ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Αφορά την επιχειρηματολογία για την επιλογή και εφαρμογή μεθόδων διερεύνησης του υπό μελέτη ερευνητικού θέματος.

ΜΕΘΟΔΟΣ

Είναι η διαδικασία που χρησιμοποιεί η Κοινωνική Ψυχολογία προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες σχετικά με ένα ερευνητικό ερώτημα ή περισσότερα (π.χ. Ποσοτική ≠ Ποιοτική ή Μεικτή).

Μέθοδοι έρευνας: περιγραφικές & ελέγχου υποθέσεων

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μέθοδοι περιγραφής του φαινομένου

- Σε ποιο βαθμό σχετίζονται οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Ε.Μ.Δ.) με κληρονομικά χαρακτηριστικά; Με περιβαλλοντικά; Με τις σχέσεις στην οικογένεια;

Μέθοδοι ελέγχου υποθέσεων σχετικά με το φαινόμενο

- Εάν βοηθηθεί το παιδί από ειδικό παιδαγωγό θα περιοριστούν οι Ε.Μ.Δ.
- Εάν σταματήσουν οι συγκρούσεις μεταξύ των γονέων θα αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα οι Ε.Μ.Δ. του παιδιού στην οικογένεια.

Ερευνητικά ερωτήματα και ερευνητικές υποθέσεις

- Έλεγχος υποθέσεων – Επιβεβαίωση ή διάψευση ερευνητικών υποθέσεων στις οποίες μας καθοδηγεί η υπάρχουσα βιβλιογραφία.
 - Πότε διατυπώνουμε ερευνητικά ερωτήματα και πότε υποθέσεις;
-

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

- Αφορά στον τρόπο με τον οποίο ο ερευνητής συλλέγει δεδομένα και αποτελεί μέρος μιας ή περισσότερων μεθόδων:
 - *Περιγραφικές (discriptive)*: εάν, πού, πώς
 - *Ελέγχου (testing)*: ισχύει/δεν ισχύει (επιβεβαίωση/ διάψευση)
-

ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Μη πειραματικές μέθοδοι

- **Μέθοδος παρατήρησης στο φυσικό περιβάλλον ή μελέτη πεδίου (field study):**

Εγκυρότητα και αξιοπιστία των ερμηνειών του ερευνητή: χαμηλή γενικευσιμότητα, χαμηλή αντικειμενικότητα.

Μέθοδος συσχετίσεων ή συναφειακή έρευνα (correlational study)

- Η ύπαρξη ή μη-ύπαρξη σχέσης μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών
Π.χ. σύγκριση αυτοπεποίθησης εκείνων που έχουν υπάρξει θύματα εγκληματικής ενέργειας και εκείνων που δεν έχουν υπάρξει
- Δεν συνάγονται αιτιώδεις σχέσεις μεταξύ δύο μεταβλητών αλλά συμπεράσματα για την ύπαρξη-ή μη μιας σχέσης μεταξύ τους ή με μια τρίτη μεταβλητή.

Μέθοδος δημοσκόπησης (sample survey and/or judgement task)

- Ερωτηματολόγιο ή συνέντευξη – κλειστές και/ή ανοικτές ερωτήσεις
- Καταλληλότητα του δείγματος
Π.χ. μελέτη των προκαταλήψεων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες εργάτες στη Γερμανία

Ζητήματα που τίθενται:

- ❖ Ικανοποιητική γενικευσιμότητα
 - ❖ Ελλιπώς κατασκευασμένα ερωτηματολόγια που οδηγούν τους ερωτώμενους σε «αποκριτική στάση»
 - ❖ Ακατάλληλο δείγμα που οδηγεί σε «άχρηστα δεδομένα».
-

Άλλες μη-πειραματικές μέθοδοι

- Αρχειακή έρευνα
 - Μελέτη περίπτωσης
-

Αρχειακή έρευνα

- ❑ Συγκέντρωση μεγάλου όγκου πληροφοριών που έχουν συλλεγεί από άλλους ερευνητές για πολλούς διαφορετικούς σκοπούς, σε μακρινές χρονικές στιγμές.
 - ❑ Χρησιμοποιείται για συγκρίσεις μεταξύ πολιτισμών ή εθνών για συγκεκριμένα θέματα π.χ. ψυχική υγεία, αυτοκτονία, εκπαίδευση
 - ❑ Χαμηλή αξιοπιστία λόγω χαμηλού ελέγχου στη διαδικασία συλλογής των δεδομένων (έλλειψη σημαντικών δεδομένων, μεροληψίες κλπ)
-

Μελέτη περίπτωσης

- Εις βάθος μελέτη μιας περίπτωσης - ατόμου, ομάδας ή γεγονότος - που είναι σπάνια
 - Χρήση συγκεκριμένων τεχνικών ανάλυσης δεδομένων που συλλέγονται με ερωτηματολόγιο ή συνέντευξη
 - Χρησιμότητα ευρημάτων για τη διατύπωση υποθέσεων σε νέα έρευνα, στο μέλλον
 - Χαμηλή αξιοπιστία λόγω μεροληψίας ερευνητών ή συμμετεχόντων, χαμηλή γενικευσιμότητα μόνο σε εξ ίσου σπάνιες περιπτώσεις
-

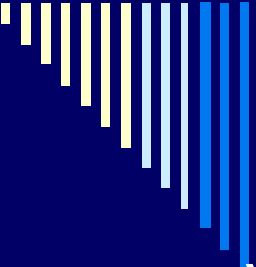
ΠΑΡ'ΑΔΕΙΓΜΑ

Άρθρο με τίτλο:

«Εμείς οι Έλληνες...Εμείς οι Ευρωπαίοι»

Συγγραφείς:

Δ. Γεώργας, Α. Χαντζή, Α. Γκαρή, Κ. Μυλωνάς, Γ.
Αμπακούμκιν, Μ. Ντάλλα & Σ. Ανδρεοπούλου (2004).
Φυλλάδιο ενημέρωσης εκπαιδευτικών.

Σκοπός του άρθρου: η μελέτη στάσεων και αντιλήψεων για θέματα εθνικής και Ευρωπαϊκής ταυτότητας μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας (μαθητών, φοιτητών, εκπαιδευτικών)

Βασικά θέματα

- Ατομική ταυτότητα
 - Εθνική ταυτότητα
 - Ευρωπαϊκή ταυτότητα
 - Αξίες και στάσεις για την Ελλάδα και την Ευρώπη
-

Δομή του άρθρου

- Εισαγωγή (Ταυτότητα και εθνική ταυτότητα, Στόχοι της έρευνας)
 - Μέθοδος (Δείγμα, Ερωτηματολόγιο, Διαδικασία της έρευνας)
 - Αποτελέσματα (σε ενότητες)
 - Συζήτηση - Συμπεράσματα
 - Βιβλιογραφικές παραπομπές
-

Μελετήστε τα εξής παρακάτω κεφάλαια του άρθρου:

- Μέθοδος
 - Ευρήματα
 - Συμπεράσματα
-